

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 30 kwietnia 2008 r.

w sprawie pomocy państwa C 40/06 (ex NN 96/05)

Programy pomocy w postaci pożyczek wdrożone przez Zjednoczone Królestwo

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 1612)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/626/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 2 i 3,

po wezwaniu zainteresowanych stron trzecich do składania uwag zgodnie z przepisami przywołanymi powyżej ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 15 czerwca 2004 r. obywatel Zjednoczonego Królestwa powiadomił Komisję o pomocy przydzielonej przez Radę Wysp Szetlandzkich (Shetland Islands Council – SIC), organ publiczny na Wyspach Szetlandzkich należących do Zjednoczonego Królestwa, dla sektora rybołówstwa, związanej najprawdopodobniej z nielegalną pomocą państwa. Pismami z dnia 24 sierpnia 2004 r., dnia 4 lutego 2005 r., dnia 11 maja 2005 r. i dnia 16 grudnia 2005 r. Komisja zwróciła się do Zjednoczonego Królestwa o przekazanie informacji o tej pomocy. Pismami z dnia 10 grudnia 2004 r., dnia 6 kwietnia 2005 r., dnia 8 września 2005 r. i dnia 31 stycznia 2006 r. Zjednoczone Królestwo przekazało Komisji kolejne informacje.

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1791/2006 (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. C 292 z 1.12.2006, s. 6.

(2) Pismem z dnia 13 września 2006 r. Komisja poinformowała Zjednoczone Królestwo, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do tej pomocy. Zjednoczone Królestwo przedstawiło swoje uwagi na temat pomocy w piśmie z dnia 16 października 2006 r. W wyniku zapytań Komisji z dnia 31 stycznia 2007 r. i z dnia 5 lutego 2008 r. przekazano dodatkowe informacje w pismach z dnia 4 września 2007 r. i z dnia 27 lutego 2008 r.

(3) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* dnia 30 listopada 2006 r. ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawiania uwag dotyczących pomocy. Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS

(4) Rada Wysp Szetlandzkich dokonywała płatności na rzecz sektora rybołówstwa w ramach dwóch ogólnych środków pomocy, pod nazwą „Pomoc dla sektora połowowego i przetwórstwa ryb” oraz „Pomoc dla sektora hodowli ryb”, które w rzeczywistości składały się z kilku różnych rodzajów programów pomocy. Wśród tych programów były tak zwane „Programy pomocy w postaci pożyczek” (zwane dalej „programem”).

(5) Pomoc przyznawano dla hodowców łososia, w drodze pożyczek udzielanych przez Stowarzyszenie Hodowców Ryb, oraz dla przetwórców ryb, w drodze pożyczek udzielanych przez Stowarzyszenie Przetwórców Ryb.

⁽³⁾ Dz.U. C 292 z 1.12.2006, s. 6.

Pomoc w postaci pożyczek na hodowlę łososia

- (6) Program pomocy w postaci pożyczek na hodowlę łososia ustanowiono w 2000 r. w celu udostępnienia pożyczek kapitałowych dla poszczególnych przedsiębiorstw zajmujących się hodowlą łososia na potrzeby odchowu ryb do rozmiarów odłowowych. Udzielone w ramach programu pożyczki wynoszą od 87 000 GBP do 250 000 GBP, które to kwoty stanowiły maksymalnie 75 % kosztów zakupu łososia w stadium smolt (młody łosoś). Łączna kwota udzielonych pożyczek wynosi 3 477 130 GBP.

- (7) Pożyczki udostępniano przedsiębiorstwom, które mogły wykazać rentowność poprzez sporządzenie akceptowalnego biznes planu oraz prognoz finansowych na okres co najmniej trzech lat. Pożyczki podlegały stopom procentowym odpowiadającym na ogół obowiązującej bazowej stopie procentowej Zjednoczonego Królestwa powiększonej o 2 %. W celu zabezpieczenia pożyczki przyznawano ją pod warunkiem, że pożyczkodawca obejmował „prawo własności” łososia w stadium smolt, tym samym zabezpieczając pożyczkę na podstawie wartości sprzedaży dojrzałych ryb.

Program pożyczek na przetwórstwo ryb

- (8) W ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb udzielono pięciu pożyczek w okresie od 1996 r. do 2002 r. Wartość pożyczek wahała się od 73 000 GBP do 200 000 GBP, a kwota łączna wyniosła 698 300 GBP. Pożyczki udostępniano przedsiębiorstwom, które zobowiązały się w okresie pożyczki do prowadzenia rachunkowości podlegającej kontroli przez biegłego rewidenta, do przestrzegania odpowiednich krajowych i wspólnotowych norm związanych z higieną, zdrowiem i bezpieczeństwem oraz do członkostwa w Szetlandzkim Stowarzyszeniu Przetwórców Ryb.

Powody wszczęcia postępowania

- (9) Komisja uznała, że na podstawie dostępnych informacji nie można ustalić, czy pożyczki w ramach omawianych programów były udzielane na warunkach akceptowanych przez zwykłych prywatnych pożyczkodawców na rynku. Jako że wydawało się, że pożyczki są udzielane w bardziej sprzyjających okolicznościach lub na bardziej korzystnych warunkach niż mogłyby to zaakceptować zwykły prywatny pożyczkodawca, wydawało się, że beneficjenci uzyskali korzyść, której nie otrzymaliby w normalnych okolicznościach rynkowych. Ponadto ponieważ uznano, że zainteresowane przedsiębiorstwa uczestniczą w bezpośredniej konkurencji z innymi przedsiębiorstwami sektora rybołówstwa, pożyczki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu WE.

- (10) Jeżeli chodzi o zgodność pożyczek, jako pomocy państwa, z Wytycznymi w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury obowiązującymi w momencie przyznania pomocy, Komisja miała wątpliwości, czy pożyczki te można uznać za pożyczki komercyjne, i dlatego uznała je za pomoc państwa. Jeżeli chodzi o zgodność tych pożyczek ze wspólnym rynkiem, Komisja również miała wątpliwości, czy na podstawie dostępnych informacji można uznać, że są one zgodne z warunkami odpowiednich Wytycznych w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury obowiązujących w danym momencie przyznania pomocy.

III. UWAGI ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

- (11) W pismach z dnia 16 października 2006 r., dnia 4 września 2007 r. i dnia 27 lutego 2008 r. Zjednoczone Królestwo przekazało dalsze informacje dotyczące pożyczek udzielonych w ramach analizowanych programów.
- (12) Zjednoczone Królestwo stwierdziło, że pożyczki zostały udzielone na warunkach akceptowalnych dla zwykłego pożyczkodawcy prywatnego oraz że w związku z tym nie stanowią one pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (13) W tym względzie Zjednoczone Królestwo przedstawiło opis polityki stóp procentowych stosowanej przy udzielaniu pożyczek. Stopy procentowe zostały ustalone poprzez odniesienie do poziomu zwrotu z kapitału zgodnie ze stopą bazową WE (Zjednoczonego Królestwa) oraz po uwzględnieniu oceny ryzyka. W konsekwencji polityka stóp procentowych przewiduje orientacyjne stopy procentowe równe stopie bazowej Zjednoczonego Królestwa plus 2 % w przypadku pożyczek o niskim ryzyku; stopie bazowej Zjednoczonego Królestwa plus 3 % w przypadku pożyczek o średnim poziomie ryzyka; oraz stopie bazowej Zjednoczonego Królestwa plus 4 % w przypadku pożyczek o wysokim poziomie ryzyka. Zjednoczone Królestwo uznało, że polityka ta jest zgodna z zasadą inwestora w gospodarce rynkowej.

Pomoc w postaci pożyczek na hodowlę łososia

- (14) Jeśli chodzi o pożyczki udzielane hodowcom łososia w ramach Programu pomocy w postaci pożyczek na hodowlę łososia, przyznano 15 pożyczek w okresie od września 2000 do stycznia 2003. Warunki i stopy procentowe pożyczek były następujące:

Beneficjent	Data	Kwota (w GBP)	Pożyczka w ujęciu % całkowitej wartości projektu	Termin pożyczki	Stopa procentowa %
Johnson Seawell Ltd	6.2000	250 000	24	20 miesięcy	8,0
North Atlantic Salmon Ltd	6.2000	211 500	71,8	2 lata	8,0
Hoove Salmon Ltd	6.2000	87 000	51,1	21 miesięcy	8,0
Dury Salmon Ltd	6.2000	250 000	64,3	2 lata	8,0
Hoganess Salmon Ltd	9.2000	213 000	72	2 lata	8,0
North Isles Seafood Ltd	8.2000	250 000	74,7	2 lata	8,0
Bressay Salmon Ltd	6.2000	156 300	74,9	2 lata	8,0
Wester Sound Salmon Ltd	10.2000	250 000	56,8	2 lata	8,0
Scord Salmon (Shetland) Ltd	2.2001	107 100	72,6	2 lata	7,5
Hoove Salmon Ltd	7.2001	226 481	73,2	2 lata	7,5
Skerries Salmon Ltd	7.2001	249 750	75,7	2 lata	7,5
Unst Salmon Ltd	8.2001	250 000	28,9	2 lata	7,5
SSG Seafoods Ltd	4.2002	250 000	30,2	2 lata	6,5
Cro Lax Ltd	5.2002	250 000	49,6	2 lata	6,5
Aqua Farm Ltd	9.2002	250 000	34,8	15 miesięcy	6,5

- (15) Zjednoczone Królestwo stwierdziło, że większość z tych pożyczek została udzielona przy zastosowaniu stopy bazowej Bank of England plus 2 %, czasami plus 3 %. Terminy spłat były ustalone tak, aby odzwierciedlać cykl rozwojowy łososi w stadium smolt. Zwykle termin ten wynosił około 2 lata, przy czym odsetki płacone były co miesiąc, a kapitał spłacany był po wygaśnięciu okresu pożyczkowego, co zaplanowano tak, aby spłata zbiegała się z odłowem. Współczynniki pokrycia należności zabezpieczeniem wynosiły od 24 % do 75 %.
- (16) W celu zabezpieczenia pożyczek były one przyznawane pod warunkiem, że pożyczkodawca obejmował „prawo własności” łososia w stadium smolt, tym samym zabezpieczając pożyczkę na podstawie wartości sprzedaży dojrzałych ryb. Zjednoczone Królestwo utrzymywało, że w normalnych warunkach rynkowych przewidziano by, że wartość łososia w stadium smolt zwiększy się w okresie wzrostu, a przez to współczynnik pokrycia należności zabezpieczeniem poprawi się w ciągu tego okresu. Dodatkowo udzielone pożyczki zabezpieczano za pomocą zastawów na zbiorze praw o zmiennym składzie (*floating charges*), które stanowiło zabezpieczenie nie tylko na podstawie wartości ryb, ale również na podstawie wszystkich rzeczowych środków trwałych posiadanych przez przedsiębiorstwo, na przykład klatki na ryby, licencje itd.
- (17) Wreszcie Zjednoczone Królestwo przekazało szczegółowe informacje na temat przedsiębiorstw, którym udzielono pożyczek; ich kapitału zarejestrowanego, odsetka kapitału utraconego w chwili dokonywania inwestycji i 12 miesięcy przed inwestycją, danych wykazujących, że żadne z tych przedsiębiorstw nie było przedmiotem postępowania upadłościowego w okresach przyznawania pomocy oraz prognozy finansowe przekazane przez przedsiębiorstwa, wykazujące ich rentowność w momencie występowania o pożyczkę, a także informacje na temat szczególnych zabezpieczeń i rankingu każdej pożyczki.
- Program pożyczek na przetwórstwo ryb*
- (18) Jeżeli chodzi o pożyczki udzielone przetwórcom ryb w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb, przyznano następujące pożyczki:

Beneficjent	Data	Kwota pożyczki (w GBP)	Pożyczka w ujęciu % całkowitej wartości projektu	Termin pożyczki	Stopa procentowa %
Lerwick Fish Traders Ltd	5.1996	200 000	24,4	10 lat	7,75
Shetland Seafood Specialities Ltd	10.1996	73 000	39,2	10 lat	9,0
Whalsay Fish Processing Ltd	8.1997	173 000	36,6	10 lat	8,0
D Watt (Shetland) Ltd	12.1998	110 000	21,6	10 lat	8,0/5,0 ⁽¹⁾
D Watt (Shetland) Ltd	5.2002	142 002	39,1	7 lat	6,5

⁽¹⁾ Beneficjent tej pożyczki uzyskał dotację na zmniejszenie odsetek w kwocie 20 000 GBP, dzięki czemu zainteresowane przedsiębiorstwo spłacało odsetki jedynie na poziomie 5 %.

- (19) Zjednoczone Królestwo stwierdziło, że wszystkie pożyczki, z wyjątkiem jednej, zostały udzielone z zastosowaniem stóp procentowych przekraczających zarówno stopę bazową Bank of England, jak i stopę referencyjną WE (Zjednoczonego Królestwa); że pożyczki te były zwykle przeznaczone na sprzęt i na ogół udzielane na okres 10 lat; że warunki te uznano za zgodne z warunkami, które oferowałyby zwykli pożyczkodawcy komercyjni i że we wszystkich przypadkach współczynnik pokrycia należności zabezpieczeniem nie przekraczał 40 %. Zabezpieczeniem pożyczek były standardowe zabezpieczenia i zastawy na zbiorze praw o zmiennym składzie (*floating charges*).
- (20) Zjednoczone Królestwo przekazało szczegółowe informacje na temat przedsiębiorstw, którym udzielono pożyczek, ich kapitału zarejestrowanego, odsetka kapitału utraconego w chwili dokonywania inwestycji i 12 miesięcy przed inwestycją, danych wykazujących, że żadne z tych przedsiębiorstw nie było przedmiotem postępowania upadłościowego w okresach przyznawania pomocy, oraz prognozy finansowe przekazane przez przedsiębiorstwa, wykazujące ich rentowność w momencie występowania o pożyczkę, a także informacje na temat szczególnych zabezpieczeń i rankingu każdej pożyczki.
- (21) Ponadto jeśli chodzi o pożyczkę udzieloną w 1998 r. D Watt (Shetland) Ltd, Zjednoczone Królestwo stwierdziło, że mimo iż pierwotna stopa procentowa tej pożyczki wynosiła 8 %, to została ona zmniejszona do 5 % dzięki dotacji na zmniejszenie odsetek w wysokości 20 000 GBP wypłaconej bezpośrednio pożyczkodawcy przez Radę Wysp Szetlandzkich. Zjednoczone Królestwo zwróciło uwagę, że dotacja ta mogła zostać wypłacona bezpośrednio pożyczkobiorcy, ponieważ pożyczkobiorca kwalifikował się do otrzymania dotacji. Jednak z uwagi na ułatwienia administracyjne dotacja została wypłacona pożyczkodawcy, a odsetki od pożyczki zostały zmniejszone.
- (22) Zjednoczone Królestwo twierdziło, że jeżeli Komisja miałaby uznać, że pożyczki nie mają charakteru komercyjnego, to były one zgodne z odpowiednimi zasadami pomocy państwa.
- (23) Ponadto Zjednoczone Królestwo wskazało, że jeśli Komisja podjęłaby negatywną decyzję, zwrot pomocy przyznanej przed dniem 3 czerwca 2003 nie powinien być wymagany, jako że byłoby to sprzeczne z zasadą ochrony uzasadnionych oczekiwań. W tym względzie Zjednoczone Królestwo odniosło się do decyzji Komisji 2003/612/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie kredytów na zakup kwot połowowych na Wyspach Szetlandzkich (Zjednoczone Królestwo) ⁽¹⁾ oraz do decyzji Komisji 2006/226/WE z dnia 7 grudnia 2005 r. w sprawie inwestycji Shetland Leasing and Property Developments na Wyspach Szetlandzkich (Zjednoczone Królestwo) ⁽²⁾, stwierdzając, że do dnia 3 czerwca 2003 r. Rada Wysp Szetlandzkich miała prawo uważać, że fundusze wykorzystane na tę pomoc były prywatne, a nie publiczne.

IV. OCENA

- (24) Po pierwsze należy ustalić, czy środek można uznać za pomoc państwa, a jeżeli tak, to czy jest ona zgodna ze wspólnym rynkiem.

Istnienie pomocy państwa

- (25) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE, „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w niniejszym Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (26) Zgodnie z ustanowionym orzecznictwem ⁽³⁾ przyznanie firmie pożyczki przez państwo lub podmioty kontrolowane przez państwo może faworyzować tę firmę w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jeżeli pożyczkobiorca uzyskuje warunki, które są korzystniejsze od warunków, które uzyskałby na rynku kapitałowym.
- (27) Właściwym sposobem ustalenia, czy pożyczka jest pomocą państwa, jest zastosowanie kryterium polegające na ustaleniu, w jakim stopniu przedsiębiorstwo byłoby w stanie uzyskać przedmiotowe kwoty na podobnych warunkach na prywatnych rynkach kapitałowych.

Zgodność z przepisami i zwrot pomocy

- (22) Zjednoczone Królestwo twierdziło, że jeżeli Komisja miałaby uznać, że pożyczki nie mają charakteru komercyjnego, to były one zgodne z odpowiednimi zasadami pomocy państwa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 21.8.2003, s. 63.

⁽²⁾ Dz.U. L 81 z 18.3.2006, s. 36.

⁽³⁾ Sprawa C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, Rec. 1986, s. 231.

- (28) Odpowiednimi wskaźnikami służącymi ocenie pożyczki w porównaniu z prywatnymi rynkami kapitałowymi są w szczególności okres i kwota pożyczki, ryzyko niespłacenia przez pożyczkobiorcę, stopa procentowa, charakter przekazanego zabezpieczenia oraz ranking.
- (29) Jeżeli chodzi o stopę procentową takich pożyczek, stopą rynkową stosowaną jako punkt odniesienia dla porównań jest stopa referencyjna ustanowiona przez Komisję zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽¹⁾. Ustalona w ten sposób stopa referencyjna jest stopą minimalną, którą można podnieść w sytuacjach związanych ze szczególnym ryzykiem (na przykład w przypadku gdy przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji lub gdy nie przedstawiono zabezpieczenia zwykle wymaganego przez banki). W takich przypadkach premia może wynosić 400 lub więcej punktów bazowych, jeżeli na udzielenie odpowiedniej pożyczki nie zgodziłby się żaden bank prywatny,
- (30) Tabela poniżej porównuje zastosowane w ramach programów stopy procentowe ze wspólnotowymi stopami referencyjnymi mającymi zastosowanie w momencie udzielenia pożyczek.

Beneficjent	Data	Zastosowana stopa procentowa %	Stopa referencyjna UE %
<i>Program pożyczek na przetwórstwo ryb</i>			
Lerwick Fish Traders Ltd	5.1996	7,75	11,18
Shetland Seafood Specialities Ltd	10.1996	9,0	10,26
Whalsay Fish Processing Ltd	8.1997	8,0	8,15
D Watt (Shetland) Ltd	12.1998	8,0/5,0 ⁽¹⁾	7,77
D Watt (Shetland) Ltd	5.2002	6,5	6,01
<i>Pomoc w postaci pożyczek na hodowlę łososia</i>			
Johnson Seawell Ltd	6.2000	8,0	7,64
North Atlantic Salmon Ltd	6.2000	8,0	7,64
Hoove Salmon Ltd	6.2000	8,0	7,64
Dury Salmon Ltd	6.2000	8,0	7,64
Hoganess Salmon Ltd	9.2000	8,0	7,64
North Isles Seafood Ltd	8.2000	8,0	7,64
Bressay Salmon Ltd	6.2000	8,0	7,06
Wester Sound Salmon Ltd	10.2000	8,0	7,06
Scord Salmon (Shetland) Ltd	2.2001	7,5	7,06
Hoove Salmon Ltd	7.2001	7,5	7,06
Skerries Salmon Ltd	7.2001	7,5	7,06
Unst Salmon Ltd	8.2001	7,5	6,01
SSG Seafoods Ltd	4.2002	6,5	6,01
Cro Lax Ltd	5.2002	6,5	6,01
Aqua Farm Ltd	9.2002	6,5	6,01

⁽¹⁾ Beneficjent tej pożyczki uzyskał dotację na zmniejszenie odsetek w kwocie 20 000 GBP, co umożliwiło obniżenie stopy procentowej do 5 %.

⁽¹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

- (31) W przypadku trzech pożyczek udzielonych w ramach Programu pożyczek na przetwarzanie ryb w maju 1996 r. dla Lerwick Fish Traders Ltd., w październiku 1996 r. dla Shetland Seafood Specialities Ltd. i w sierpniu 1997 r. dla Whalsay Fish Processing Ltd. zastosowane stopy procentowe były niższe niż wspólnotowa stopa referencyjna. Ponadto stopa procentowa pożyczki udzielonej D Watt (Shetland) Ltd w 1998 r., pomimo że pierwotnie ustalona na poziomie wyższym od wspólnotowej stopy referencyjnej, została obniżona dzięki dotacji na zmniejszenie odsetek do poziomu niższego od wspólnotowej stopy referencyjnej. Dlatego też należy uznać, że pożyczki te zostały udzielone na warunkach korzystniejszych niż warunki obowiązujące na rynku kapitałowym i, tym samym, że faworyzują zainteresowane przedsiębiorstwa.
- (32) Można jednak przyjąć, że stopy procentowe wszystkich pozostałych pożyczek, udzielanych od września 2000 r. w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb i Programu pomocy w postaci pożyczek na hodowlę łososia, były wyższe niż poziom wspólnotowej stopy referencyjnej mającej zastosowanie w momencie udzielenia danych pożyczek i dlatego mogły być przyznane na zwykłych warunkach rynkowych obowiązujących na rynku kapitałowym. W konsekwencji istotne jest ustalenie, jak wszystkie inne aspekty wspomnianych pożyczek mają się do pożyczek udzielanych na zwykłych warunkach rynkowych.
- (33) Informacje przekazane przez Zjednoczone Królestwo, przedstawiające sytuację finansową każdego przedsiębiorstwa, pokazują, że pożyczki były przyznawane zgodnie z polityką stóp procentowych omówioną w motywie 13 i zostały poddane indywidualnej ocenie ryzyka, przy czym instytucja udzielająca pożyczki mogła ustalić czas trwania, stopę procentową, zabezpieczenia oraz ranking dla każdej pożyczki indywidualnie, w zależności od faktycznego ryzyka związanego z każdą pożyczką i zgodnie ze zwykłymi warunkami komercyjnymi.
- (34) W tym względzie zwraca się w szczególności uwagę, że w momencie udzielania pożyczek żadne z przedsiębiorstw nie znajdowało się w trudnej sytuacji w rozumieniu Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹⁾. Mając to na względzie, jeśli chodzi o ryzyko niespłacenia pożyczki przez pożyczkobiorcę, zwraca się również uwagę, że pomimo iż niektóre przedsiębiorstwa wykazywały większe ryzyko niespłacenia niż inne, ryzyko to zostało zrekompensovane w takich przypadkach przez wyższą stopę procentową oraz dodatkowe zabezpieczenie w sposób, który jest porównywalny z normalnymi warunkami panującymi na rynku prywatnych pożyczek dla tego sektora.
- (35) W związku z tym można wyciągnąć wniosek, że pożyczki udzielane od września 2000 r. mogą zostać uznane za porównywalne z pożyczkami, jakich prywatny pożyczkodawca, działający w gospodarce rynkowej, byłby gotów udzielić na takich samych warunkach i że z tego powodu omawiane pożyczki były udzielone na warunkach, które nie były korzystniejsze niż zwykłe warunki rynkowe.
- (36) Pożyczki udzielane na warunkach odzwierciedlających zwykłe warunki rynkowe nie dają przewagi beneficjentom pożyczek w porównaniu z innymi podmiotami na rynku i, wobec braku korzyści dla zainteresowanych przedsiębiorstw, nie mogą być uznane za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (37) Omawiane przedsiębiorstwa bezpośrednio konkurują z innymi przedsiębiorstwami sektora rybołówstwa, a w szczególności sektora przetwórstwa ryb – zarówno w Zjednoczonym Królestwie, jak i w innych państwach członkowskich, a udzielane pożyczki zakłócają konkurencję lub grożą jej zakłóceniem. W konsekwencji pożyczki te należy uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Zgodność z przepisami

- (38) Pomoc państwa można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeżeli stosuje się do niej jeden z wyjątków przewidzianych w Traktacie WE. Jeżeli chodzi o pomoc państwa dla sektora rybołówstwa, uznaje się, że środki pomocy państwa są zgodne ze wspólnym rynkiem, jeżeli spełniają one warunki obowiązujących Wytycznych w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury.
- (39) Zgodnie z pkt 5.3 akapit drugi aktualnych Wytycznych w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury⁽²⁾, „pomoc przyznana bezprawnie” w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 będzie oceniona zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w momencie wejścia w życie aktu administracyjnego ustanawiającego tą pomoc. Jako że ocena ta dotyczy czterech pożyczek udzielonych w 1996 r., 1997 r. i 1998 r., pomoc musi zostać oceniona pod kątem zgodności z Wytycznymi w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury z 1994 r. („wytyczne z 1994 r.”) oraz wytycznymi z 1997 r.⁽³⁾ („wytyczne z 1997 r.”).⁽⁴⁾

Pożyczki na przetwórstwo ryb udzielone w maju i październiku 1996 r.

- (40) Punkt 2.3 wytycznych z 1994 r. przewiduje, że pomoc na inwestycje w zakresie przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeżeli warunki jej przyznania są porównywalne z warunkami określonymi w rozporządzeniu Rady (WE) nr 3699/93 z dnia 21 grudnia 1993 r. ustanawiającym kryteria i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz na przetwórstwo i obrót produktów tego sektora⁽⁵⁾ i są co najmniej równie restrykcyjne, a poziom pomocy państwa nie przekracza, w ujęciu ekwiwalentu dotacji, całkowitej kwoty dotacji krajowych i wspólnotowych dopuszczalnej na mocy załącznika IV do tego rozporządzenia.

⁽²⁾ Dz.U. C 84 z 3.4.2008, s. 10.

⁽³⁾ Dz.U. C 260 z 17.9.1994, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 100 z 27.3.1997, s. 12.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 346 z 31.12.1993, s. 1.

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, s. 2.

- (41) Zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 3699/93 i pkt 2.4 załącznika III do tego rozporządzenia kwalifikujące się inwestycje mają być związane w szczególności z budową i pozyskiwaniem budynków i instalacji, pozyskiwaniem nowych urządzeń i instalacji potrzebnych do przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury między momentem wyładunku a fazą produktu końcowego, oraz stosowaniem nowoczesnych technologii mających na celu w szczególności poprawę konkurencyjności. Inwestycje nie kwalifikują się do wsparcia, jeżeli dotyczą produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi, z wyjątkiem inwestycji związanych wyłącznie z przeładunkiem, przetwarzaniem i obrotem odpadów z produktów rybołówstwa i akwakultury.
- (42) Pożyczka w kwocie 200 000 GBP, przyznana przedsiębiorstwu Lerwick Fish Traders Ltd. w maju 1996 r., służyła wsparciu na rzecz sfinansowania fabryki pakowania i przetwarzania łososia. Projekt taki mieści się w zakresie wymogów określonych w motywach 40 i 41. W szczególności dotyczy on pomocy na inwestycję związaną z budową budynków i instalacji oraz pozyskiwaniem nowych urządzeń. Ponadto inwestycje nie dotyczyły produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi.
- (43) Pożyczka w kwocie 73 000 GBP, przyznana przedsiębiorstwu Shetland Seafood Specialities Ltd. w październiku 1996 r., służyła wsparciu zakupu, instalacji i oddania do użytku linii produkcyjnej zup. Projekt taki mieści się w zakresie wymogów określonych w motywach 40 i 41. W szczególności dotyczy on pomocy na inwestycję związaną z pozyskiwaniem nowych urządzeń i instalacji potrzebnych do przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury między momentem wyładunku a fazą produktu końcowego. Ponadto inwestycje nie dotyczyły produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi.
- Pożyczki na przetwórstwo ryb udzielone w sierpniu 1997 r. i grudniu 1998 r.*
- (44) Jeżeli chodzi o pożyczki udzielone w 1997 r. i 1998 r., pkt 2.3 wytycznych z 1997 r. powtarza warunki określone poprzednio w wytycznych z 1994 r., o których mowa w motywie 39. Dlatego pomoc podlega ocenie na podstawie warunków rozporządzenia (WE) nr 3699/93.
- (45) Pożyczka w kwocie 173 000 GBP, przyznana przedsiębiorstwu Whalsay Fish Processors Ltd. w sierpniu 1997 r., dotyczyła projektu polegającego na zainstalowaniu w istniejącej fabryce linii przetwarzania ryb i chłodni. Projekt taki mieści się w zakresie wymogów określonych w motywach 40 i 41. W szczególności dotyczy on pomocy na inwestycję związaną z pozyskiwaniem nowych urządzeń i instalacji potrzebnych do przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury między momentem wyładunku a fazą produktu końcowego. Ponadto inwestycje nie dotyczyły produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi.
- (46) Jeżeli chodzi o pomoc przyznaną przedsiębiorstwu D Watt (Shetland) Ltd. w grudniu 1998 r., rozporządzenie (WE) nr 3699/93 zostało zastąpione przez rozporządzenie Rady (WE) nr 2468/1998 z dnia 3 listopada 1998 r. ustanawiające kryteria i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz na przetwórstwo i obrót produktów tego sektora⁽¹⁾. Zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 2468/1998, odniesienia do rozporządzenia (WE) nr 3699/93 należy rozumieć jako odniesienia do nowego rozporządzenia. Przepisy dotyczące pomocy na inwestycje w zakresie przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa są określone w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 2468/1998 i w pkt 2.4 załącznika II do tego rozporządzenia.
- (47) Zgodnie z art. 11 oraz pkt 2.4 rozporządzenia (WE) nr 2468/1998 i załącznikiem II do tego rozporządzenia, kwalifikujące się inwestycje mają być związane w szczególności z budową i pozyskiwaniem budynków i instalacji oraz pozyskiwaniem nowych urządzeń i instalacji potrzebnych do przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury między momentem wyładunku a fazą produktu końcowego (w tym szczególnie urządzeń przetwarzania i przesyłu danych). Inwestycje nie kwalifikują się do uzyskania wsparcia, jeżeli dotyczą one produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi, z wyjątkiem inwestycji związanych wyłącznie z przeładunkiem, przetwarzaniem i obrotem odpadów z produktów rybołówstwa i akwakultury.
- (48) Pożyczka w kwocie 110 000 GBP, przyznana przedsiębiorstwu D Watt (Shetland) Ltd. w grudniu 1998 r., była przeznaczona na budowę i wyposażenie nowej fabryki przetwarzania skorupiaków. Projekt taki mieści się w zakresie wymogów określonych w motywie 47. W szczególności dotyczy on pomocy na inwestycję związaną z pozyskiwaniem nowych urządzeń i instalacji potrzebnych do przetwarzania i obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury między momentem wyładunku a fazą produktu końcowego. Ponadto inwestycje nie dotyczyły produktów rybołówstwa i akwakultury przeznaczonych do wykorzystania i przetworzenia do celów innych niż spożycie przez ludzi.
- Stawka pomocy*
- (49) Zgodnie z załącznikiem IV do rozporządzenia (WE) nr 3699/93 i załącznikiem III do rozporządzenia (WE) nr 2468/1998, kwota przyznanej pomocy może wynosić do 50 % kosztów kwalifikowalnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 20.11.1998, s. 19.

- (50) Pożyczka w kwocie 200 000 GBP dla Lerwick Fish Traders Ltd. została udzielona na projekt o łącznym koszcie 819 672 GBP, pokrywając zatem około 24,4 % rzeczywistych kosztów projektu. Pożyczka miała zostać spłacona w 108 równych ratach miesięcznych w wysokości 2 784,94 GBP. Zastosowana stopa procentowa wynosiła 7,75 % w stosunku do wspólnotowej stopy referencyjnej równej 11,18 %.
- (51) Pożyczka w kwocie 73 000 GBP dla Shetland Seafood Specialities Ltd. została udzielona na projekt o łącznym koszcie 186 000 GBP, pokrywając zatem około 39,2 % rzeczywistych kosztów projektu. Pożyczka miała zostać spłacona w 120 równych ratach miesięcznych. Zastosowana stopa procentowa wynosiła 9 % w stosunku do wspólnotowej stopy referencyjnej równej 10,26 %.
- (52) Pożyczka w kwocie 173 000 GBP dla Whalsay Fish Processors Ltd. została udzielona na projekt o łącznym koszcie 473 150 GBP, pokrywając zatem około 36,6 % rzeczywistych kosztów projektu. Pożyczka miała zostać spłacona w 96 równych ratach miesięcznych uruchomionych 24 miesiące po przekazaniu pożyczki lub jej pierwszej raty. Zastosowana stopa procentowa wynosiła 8 % w stosunku do wspólnotowej stopy referencyjnej równej 8,15 %.
- (53) Pożyczka w kwocie 110 000 GBP dla D Watt (Shetland) Ltd. została udzielona na projekt o łącznym koszcie GBP 510 000, pokrywając zatem około 21,6 % rzeczywistych kosztów projektu. Pożyczka miała zostać spłacona w 120 równych ratach miesięcznych. Zastosowana stopa procentowa wynosiła 5 % w stosunku do wspólnotowej stopy referencyjnej równej 7,77 %.
- (54) W celu obliczenia stawki pomocy konieczne jest porównanie kosztów projektu związanych z każdą pożyczką z ekwiwalentem dotacji brutto danej pożyczki. W świetle danych liczbowych przywołanych w motywach 50–53 każda z tych pożyczek, nawet przed obliczeniem ekwiwalentu dotacji brutto, obejmowała mniej niż 50 % całkowitych kosztów projektu.
- (55) Dlatego też stawka pomocy w odniesieniu do tych pożyczek może zostać uznana za zgodną z warunkami załącznika IV do rozporządzenia (WE) nr 3699/1993 i załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 2468/1998, o których mowa w motywie 49.

V. WNIOSEK

- (56) Wobec powyższego Komisja stwierdza, że pomoc przyznana w ramach Programu pomocy w postaci pożyczek

na hodowlę łososia oraz pomoc przyznana w 2002 r. dla D Watt (Shetland) Ltd. w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

- (57) Komisja stwierdza, że pomoc przyznana w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb dla Lerwick Fish Traders Ltd. w maju 1996 r., dla Shetland Seafood Specialities Ltd. w październiku 1996 r., dla Whalsay Fish Processors Ltd. w sierpniu 1997 r. oraz dla D Watt (Shetland) Ltd. w grudniu 1998 r. stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. Jednakże pomoc ta jest zgodna z warunkami Wytocznych w sprawie badania pomocy państwa dla sektora rybołówstwa i akwakultury i dlatego uznaje się ją za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc, którą Zjednoczone Królestwo przyznało w okresie od 2000 r. do 2002 r. w ramach Programu pomocy w postaci pożyczek na hodowlę łososia, nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

2. Pomoc, którą Zjednoczone Królestwo przyznało w 2002 r. przedsiębiorstwu D Watt (Shetland) Ltd. w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb, nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

3. Pomoc, którą Zjednoczone Królestwo przyznało w ramach Programu pożyczek na przetwórstwo ryb w okresie od 1996 r. do 1998 r. dla Lerwick Fish Traders Ltd., Shetland Seafood Specialities Ltd., Whalsay Fish Processors Ltd. i D Watt (Shetland) Ltd., jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 30 kwietnia 2008 r.

W imieniu Komisji

Joe BORG

Członek Komisji